

GS. Paul Torremans thuyết trình về Luật bản quyền tại Khoa Luật, ĐHQGHN

Khi mọi thứ đều được số hóa, việc sao chép dữ liệu trở nên dễ dàng, tình trạng chảy máu chất xám và vi phạm quyền tác giả đang xảy ra hàng ngày, hàng giờ và ngày càng trở nên nghiêm trọng. Chính vì vậy, để sinh viên có cái nhìn toàn diện hơn về vấn đề này, GS. Paul Torremans, Đại học Nottingham, Vương quốc Anh, đã có bài thuyết trình với đề tài: “Làm thế nào để bảo vệ quyền tác giả trước hoạt động số hóa tài liệu” vào ngày 18/02/2016 vừa qua tại Khoa Luật.

Trước đây, khi các thiết bị số chưa được sử dụng rộng rãi, chúng ta chỉ hấp thụ các ý tưởng về mặt nội dung của các tác giả đi trước và thể hiện lại bằng hình thức riêng - Luật bản quyền chỉ bảo hộ về mặt hình thức thể hiện chứ không bảo hộ về mặt nội dung ý tưởng, vì thế nó không bị coi là vi phạm bản quyền. Nhưng hiện nay việc sao chép trở nên quá nhanh chóng, quá phổ biến và quá dễ dàng. Chỉ bằng một cái nhấp chuột, chúng ta có thể sao chép toàn bộ - không chỉ là ý tưởng mà cả hình thức thể hiện ý tưởng. Nó đã đặt ra một thách thức rất lớn, khi công nghệ đang thay đổi một cách nhanh chóng, chúng ta phải làm gì để cân bằng hai vấn đề: một là, *xã hội luôn có nhu cầu học hỏi, tham khảo, kế thừa những sản phẩm trí tuệ, thành quả sáng tạo của người đi trước*; hai là, *bảo vệ được quyền lợi chính đáng của chủ thể sáng*

tạo ban đầu. Vậy chúng ta có nên đặt ra một ngoại lệ nào đó đối với hành vi chế lại tác phẩm của người khác? Hành vi đó sẽ bị coi là xâm phạm quyền tác giả hay được coi là ngoại lệ?

GS. Paul Torremans trong buổi thuyết trình

Trong bài thuyết trình của mình, GS. Paul Torremans đã đưa ra một từ khóa trong luật bản quyền – parody, để các sinh viên có thể phân biệt được đâu là trường hợp vi phạm bản quyền và đâu là trường hợp không vi phạm. Để được coi là một tác phẩm parody – *sự bắt chước hài hước, châm biếm*; tác phẩm đó phải thỏa mãn những yêu cầu sau: tác phẩm bắt chước phải lấy một dung lượng nhất định của tác phẩm gốc, đủ để khiến người đọc, người xem có thể lập tức liên tưởng đến tác phẩm gốc, nhưng quan trọng hơn nó phải có sự thay đổi nhất định so với bản gốc và phần thay đổi đó phải chuyển tải thông điệp mang tính hài hước hoặc mang ý nghĩa châm biếm.

Với ví dụ trực quan, dễ hiểu về các án lệ vi phạm quyền tác giả trên thế giới như hình ảnh cậu bé Tin Tin trong bộ truyện cùng tên, hay bài hát đã làm mưa làm gió trên các bảng xếp hạng – Gangnam style... những tranh chấp trong các án lệ đó là gì, cách tòa án giải thích luật và đưa ra phán quyết ra sao, GS. Paul Torremans đã biến những lý thuyết tưởng như khó hiểu, khô khan trở nên thú vị và vô cùng dễ hiểu.

Các bạn sinh viên đặt những câu hỏi hết sức thú vị trong buổi thuyết trình

Trong phần đặt câu hỏi, bằng kiến thức được học và những kiến thức được làm mới, bổ sung trong buổi thuyết trình, các bạn sinh viên đã không ngần ngại đặt ra những câu hỏi về thực trạng vi phạm quyền tác giả trong thời đại số hóa tại Việt Nam và những ý kiến của mình về bài thuyết trình của GS. Paul Torremans.

Cô Lindsay McLoughlin giới thiệu về chương trình đào tạo thạc sĩ luật LLM tại Đại học Nottingham

Qua buổi thuyết trình GS. Paul Torremans đã cho sinh viên Khoa Luật cảm nhận được cách các sinh viên tại Anh Quốc học luật và cách tư duy luật đầy sáng tạo của họ. Quản lý chương trình đào tạo sau đại học của Đại học Nottingham – cô Lindsay McLoughlin, cũng giới thiệu về chương trình đào tạo thạc sĩ luật LLM của

Đại học Nottingham tới sinh viên của Khoa và hi vọng về sự hợp tác trong tương lai với Khoa Luật, Đại học Quốc gia Hà Nội.

